

แนวปฏิบัติในการเขียนหน่วยกิตรายวิชา

เพื่อให้รูปแบบการเขียนจำนวนหน่วยกิตรายวิชาของวิทยาลัยนครราชสีมา มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรซึ่งมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา จำนวนเวลาเรียนของรายวิชา จำนวนเวลาเรียนภาคทฤษฎี จำนวนเวลาเรียนภาคปฏิบัติ จำนวนเวลาศึกษด้วยตนเอง และคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยนครราชสีมา ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2564 จึงเห็นควรให้กำหนดแนวปฏิบัติในการเขียนจำนวนหน่วยกิตรายวิชา ดังนี้

1. วิธีการคิดหน่วยกิต

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ได้กำหนดวิธีการคิดหน่วยกิต ไว้ในข้อ 7 การคิดหน่วยกิต ดังนี้

1.1 ระดับปริญญาตรี

- 1) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 2) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 3) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 4) การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงาน หรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.2 ระดับบัณฑิตศึกษา

- 1) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 2) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 3) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 4) การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงาน หรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 5) การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 6) วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2. จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

บรรยาย/ทฤษฎี 1 หน่วยกิต = จำนวนเวลาเรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ และให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเท่ากับ 2 เท่าของชั่วโมงบรรยาย

ปฏิบัติ 1 หน่วยกิต = จำนวนเวลาเรียนฝึกทดลอง/ปฏิบัติ 2-3 ชั่วโมง/สัปดาห์ และให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเท่ากับครึ่งหนึ่งของชั่วโมงปฏิบัติ

ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองต่อรายวิชา = คิดจากผลรวมของเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (บรรยาย/ทฤษฎี) และเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ภาคปฏิบัติ)

ตัวอย่างการเขียนหน่วยกิตรายวิชา

2.1 รายวิชาที่มีแต่ภาคบรรยาย/ทฤษฎี

การระบุจำนวน หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิต		จำนวนเวลา(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
2(2-0-4)	2	0	$2 \times 1 = 2$	$0 \times 2 = 0$	$(2 \times 2) + (0 \times 0.5) = 4$
3(3-0-6)	3	0	$3 \times 1 = 3$	$0 \times 2 = 0$	$(3 \times 2) + (0 \times 0.5) = 6$

2.2 รายวิชาที่มีแต่ภาคปฏิบัติ

การระบุจำนวน หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิต		จำนวนเวลา(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
1(0-2-1)	0	1	$0 \times 1 = 0$	$1 \times 2 = 2$	$(0 \times 2) + (2 \times 0.5) = 1$
1(0-3-1)	0	1	$0 \times 1 = 0$	$1 \times 3 = 3$	$(0 \times 2) + (3 \times 0.5) = 1.5 = 2$

2.3 รายวิชาที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

การระบุจำนวน หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิต		จำนวนเวลา(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
2(1-2-3)	1	1	$1 \times 1 = 1$	$1 \times 2 = 2$	$(1 \times 2) + (2 \times 0.5) = 3$
2(1-3-4)	1	1	$1 \times 1 = 1$	$1 \times 3 = 3$	$(1 \times 2) + (3 \times 0.5) = 3.5 = 4$
3(1-4-4)	1	2	$1 \times 1 = 1$	$2 \times 2 = 4$	$(1 \times 2) + (4 \times 0.5) = 4$
3(2-2-5)	2	1	$2 \times 1 = 2$	$1 \times 2 = 2$	$(2 \times 2) + (2 \times 0.5) = 5$
3(2-3-6)	2	1	$2 \times 1 = 2$	$1 \times 3 = 3$	$(2 \times 2) + (3 \times 0.5) = 5.5 = 6$

2.4 รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา

กำหนดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ใช้เวลาฝึก สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 7 ชั่วโมง จำนวน 16 สัปดาห์ และไม่ต้องระบุจำนวน ชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากถือว่าวิชานี้มีลักษณะ เป็นการปฏิบัติรวมอยู่ในการศึกษาด้วยตัวเองอยู่แล้ว

การระบุหน่วยกิต (จำนวนชั่วโมง)	จำนวนชั่วโมง
6(560)	5 วัน X 7 ชม. X 16 สัปดาห์

หมายเหตุ หากหลักสูตรมี มคอ.1 ที่กำหนดชั่วโมงหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงของรายวิชาอยู่แล้วให้ หลักสูตรหลักเกณฑ์การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงตามที่ระบุไว้ใน มคอ.1

2.5 รายวิชาโครงการ โครงการวิจัย/โครงการวิจัย ปัญหาพิเศษ การศึกษาด้วยตนเอง การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์

กำหนดให้ 1 หน่วยกิต ใช้เวลาการทำโครงการหรือกิจกรรม 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ และไม่ต้องระบุจำนวน ชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากถือว่าวิชานี้มีลักษณะเป็นการศึกษาค้นคว้านอกเวลาอยู่แล้ว ทั้งนี้จำนวนชั่วโมงรวมใน วงเล็บจะต้องเท่ากับ 3 เท่าของจำนวนหน่วยกิต

ตัวอย่าง รายวิชาโครงการ โครงการวิจัย/โครงการวิจัย ปัญหาพิเศษ การศึกษาด้วยตนเอง การค้นคว้าอิสระ

การระบุจำนวน หน่วยกิต	จำนวนเวลา(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
1(0-3-0)	0	1X3 = 3	0
2(0-6-0)	0	2X3 = 6	0
3(0-9-0)	0	3X3 = 9	0

ตัวอย่าง รายวิชาสารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์

การระบุจำนวนหน่วยกิต		จำนวนเวลา(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
		ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
รายวิชาสารนิพนธ์	6(0-18-0)	0	6X3 = 18	0
รายวิชาวิทยานิพนธ์	12(0-36-0)	0	12X3 = 36	0

3. แนวทางการกำหนดรหัสวิชาในการปรับปรุงรายวิชา

- 1) สำหรับรายวิชาที่กำหนดชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิตเหมือนเดิม และเนื้อหาสาระเปลี่ยนแปลงไม่เกิน 1 ใน 4 ให้ใช้รหัสวิชาเดิม
- 2) สำหรับรายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลงชื่อวิชา หรือปรับปรุงจำนวนหน่วยกิต หรือจำนวนชั่วโมงในหน่วยกิต หรือเนื้อหาสาระเปลี่ยนแปลงเกิน 1 ใน 4 ให้ใช้รหัสวิชาใหม่ (ไม่ให้ซ้ำกับรหัสวิชาเดิม)

4. ข้อกำหนดเฉพาะของหลักสูตรทางปฏิบัติการ

วิชาทางปฏิบัติการ	หมายถึง	รายวิชาที่มีชั่วโมงทางทฤษฎีเป็น 0 เช่น 3(0-6-3) , 1(45) ,6(540)
วิชาทางทฤษฎี	หมายถึง	รายวิชาที่มีชั่วโมงทฤษฎีมากกว่า 0 เช่น 3(3-0-6) , 3(2-2-5) ,3(1-4-4)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ บุญเจริญ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

28 ตุลาคม 2564